

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Практика академічного камерно-ансамблевого виконавства:
Диригування та читка партитур**

Освітня програма: «Інструментально-
виконавське мистецтво»

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво.

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальні відомості
2. Анотація до курсу
3. Мета та завдання курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальні відомості	
Назва дисципліни	Диригування та читка партитур
Викладач	Єднак С.Б.
Контактний телефон викладача	0667029891
Е-mail викладача	yednak@online.ua
Формат дисципліни	індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	12 кредитів ЄКТС, 360 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	—
Консультації	Кожної п'ятниці з 13 до 14 год.

2. Анотація до курсу

Диригування вважається однією з основних музично-виконавських спеціальностей. Вивчення техніки диригування – складний та багатогранний процес, що розвивається шляхом оволодіння студента мисленнями і практичними навиками, які повинні стати в міння знаходити диригентські жести для передачі виконавських намірів у професійній діяльності керівника ансамблю, оркестру народних інструментів.

Зміст дисципліни полягає в оволодінні бакалавра митеоретичним матеріалом і практичними навиками, закріпленні їх під час вирішення творчих завдань в процесі роботи над репертуаром згідно запланованих годин; в практичному застосуванні систем мислення, удосконаленні умінь, набутих у попередніх курсах як у класі диригування, так і під час репетицій ансамблю чи оркестру народних інструментів; прищепленні навичок досамостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; формуванню широкого художнього кругозору майбутнього викладача; виховуванні вміння самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу; у формуванні творчого репертуару бакалаврів, забезпечуючи накопичення літератури для майбутньої професійної діяльності.

3. Мета та завдання курсу.

Мета—опираючись на фольклорну та класичну музику, сприяти музично-естетичному розвитку студента як диригента-виконавця; прищепити необхідні диригентські вміння, навички для організації та здійснення ансамблево-оркестрової діяльності аматорських та професійних колективів.

Завдання: формування творчої особистості диригента, керівника ансамблю, оркестру; виховання у студентів любові до диригентської діяльності, оркестрового мистецтва; розвиток музичних здібностей студента як майбутнього керівника колективу; ознайомити з основами диригентської техніки та впровадити їх у практик диригентської діяльності студента у роботі з оркестром; сприяти формуванню у студентів уміння самостійно оволодівати навчально-методичною літературою, познайомитися з оркестровою партитурою, вивчити її і проілюструвати з відповідними нюансами, фразуванням, темпами; виховувати уміння розкривати в процесі виконання художній задум твору і виражати своє творче відношення до твору на основі глибокого вивчення його змісту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** основні техніки диригування, основні диригентські схеми, організаційні та методичні основи роботи з ансамблем, оркестром, основи вокальної та інструментальної техніки.

вміти: практично використовувати весь комплекс спеціальних (фахових) знань: з теорії музики, аналізу музичних форм, історії музики, читання партитур, інструментознавства, методики роботи з оркестром, фаху, фортепіано у майбутній диригентській діяльності.

4. Результати навчання (компетентності) Загальні компетентності

- Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність до розв'язання проблем.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здатність до критики та самокритики.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

• Фахові компетентності

- Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності
- Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного

мистецтва.

- Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- Здатність здійснювати керівну (диригентську) діяльність.
- Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій
- Здатність оперувати професійною термінологією.
- Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- Здатність здійснювати менеджерську та аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва.
- Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання

- Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
- Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
- Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.
- Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
- Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
- Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

5.Організаціанавчаннякурсу

Обсягкурсу		90 год.	
Видзаняття		Загальнакількістьгодин	
індивідуальнізаняттяІсеместр		15 год	
індивідуальнізаняттяІІсеместр		16 год	
самостійнаробота		40 год.	
		Ознакикурсу	

Семест ри5,6-й	Спеціальність 025Музичне мистецтво,спеціал ізаціяОркестрові інструменти	Курс(рікнавчання)3-й	Вибірковий		
Тематикакур су					
Тема, план	Форм азанят тя	Література	Завдання,год.	Ваг аоц ін ки	Термін викона н ня
1.Метаізавдання курсу. Орієнтовни й індивідуально- тематичнийпл ан.	індив ідуал ьне	3,6,16,20,22, 37, 44, 52	Розкрити зміст курсу,йогометуі завдання.Окресли тиосновні складо ві індивідуального тематичного плану навчальної дисципліни.2 год.		До занятт я
2. З історії виникнення розвитку диригування. Ознайомленняз літературою	індиві д уальн е	6, 8, 10,17, 19,31, 39,47,57,65	Охарактеризувати етапирозвитку диригентського мистецтва.звернут и увагунаособливост і йогорозвиткув		До занятт я
диригентського виконавства.			Україні.Здійснити оглядджерелзтеорії диригентського виконавства 2год.		
3.Постановка диригентського апарату.Тактуванн я. Типидиригентськи х жестів.	індиві д уальн е	5, 20, 22, 24, 27, 32, 33, 35, 40, 42, 46, 48, 56	Що таке диригентський апарат,йогоосновн і складові? Охарактеризувати типологію		До занятт я

			диригентських жестів.4год.		
4. Основні схеми тактування. Відпрацювання елементів схеми 2/4 як підготовчого етапу включення музичного матеріалу	індивідуальне	21, 22, 24, 27, 28, 35, 36, 40, 42, 46, 49, 58	Опрацювати основні схеми тактування 2/4, на 3/4, на 4/4. Звернути особливу увагу на елементи горизонталі та вертикалі у схемі 2/4. 4 год.		До заняття
5. Ауфтакт і його роль в диригуванні. Показ вступу.	індивідуальне	5, 20, 22, 34, 35, 40, 42, 46, 48, 53, 55	Що таке ауфтакт? Який його вид і роль у диригуванні? Показ вступу на різні доли такту. 2 год.		До заняття
6. Ознайомлення з схемою 3/4. Поєднання вертикального та горизонтального рухів рук в схемі 3/4. Практичне виконання творів в розмірі 3/4.	індивідуальне	21, 22, 24, 27, 28, 35, 36, 40, 42, 46, 49, 58	Відпрацювання чіткого показу першої сильної доли в схемі 3/4 та особливості виконання другої та третьої долей цієї схеми. 2 год.		До заняття
7. Відпрацювання елементів вступів та зняття окремих партій	індивідуальне	5, 20, 22, 34, 35, 40, 42, 46, 48, 53, 55	Засвоїти показ вступів на першу, другу та третю доли такту. Відпрацювати прийоми зняття окремих партій на		До заняття

			різні долі такту. 2 год.		
8. Замах. Види замахів. Поняття про динамічність відтінку та агогіку.	індивідуальне	21, 22, 34, 35, 40, 46, 58	Складові елементи замаху, повні і неповні замаху. Взаємозалежність амплітуди жестів диригента і динамічних відтінків, агогіки. 2 год.		До заняття
9. Поняття “точки відбиття” диригентського жесту. Показ характеру подачі звуку	індивідуальне	5, 18, 21, 22, 23, 32, 35, 40, 42, 46	Окреслити фази диригентського жесту, їх функції. Взаємозалежність характеру жесту від характеру виконаного твору. 2 год.		Дозаняття
10. Поняття про основні темпи (повільні, помірні, швидкі).	індивідуальне	21, 22, 32, 35, 40, 46	Вплив темпу на вибір форми та характеру жесту. 2 год.		Дозаняття
11. Навики роботи з камертоном.	індивідуальне	3, 22, 42, 53	Відпрацювання навиків роботи над творами а caprella з камертоном, вироблення умінь пошуку тональності від камертону «ля» і настройки хору на відповідну тональність. 4 год.		Дозаняття
12. Практичне виконання творів в розмірі 2/4 та 3/4.	індивідуальне	14, 22, 25, 28, 29, 36, 44, 58, 72	Звернути увагу на сильні доли обох розмірів та особливості їх виконання диригуванні. 3 год.		Дозаняття

Обсяг курсу			90 год, 3 кредитів ЕКТС			денна ф., 67	заочна ф.
Вид занять			Загальна кількість годин				
індивідуальні заняття III семестр			денна ф. 15 год, заочна ф. 3 год.				
індивідуальні заняття IV семестр			денна ф. 16 год, заочна ф. 3 год.				
самостійна робота			денна ф. 40 год., заочна ф. 30+31 год.				
Тема, план		Форма занять	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання	
1. Ознайомлення з схемою 4/4. Показ вступу і заняття.		індивідуальне	3, 21, 22, 34, 35, 40, 42, 46	Зі скількох жестів складається чотири дольна схема? Правила їх виконання. Відпрацювати показ вступу до повної і неповної долі такту на початку і в середині твору. Прийоми заняття повних і неповних долей такту в середині і в кінці музичного твору. денна ф. 3 год. заочна ф. 0, 5 год.		До заняття	
2. Тактування обома руками. Функції правої та лівої рук диригента		індивідуальне	7, 20, 21, 22, 33, 35, 40, 42, 46, 48, 56	Функції правої руки. Функції лівої руки. Самостійність рук під час диригування.		До заняття	

			деннаф.3год. заочнаф.0,5год.		
3.Диригування горизонтальних елементіврозміру 4/4звключенням плечовоїчастини руки.	індиві д уальн е	3, 20, 22, 33, 35, 40, 42, 46, 48, 55, 58	Взаємозалежність амплітуди жесту , характеру його штрихової технік и (наприклад, легато) та чергуванн я сильних і слабких долейтактуувиборі типудиригентсько го жесту. деннаф.2год. заочнаф.0,5год.		До занятт я
4.Акцент.Синкопа	індиві д уальн е	22, 34, 35, 40, 46, 49, 58	Прийоми показ у акцентунарізнідолі такту та його значення як виразового засобу . Відпрацювати варіанти показ у синкоп у диригуванні. деннаф.2год. заочнаф.0,5год.		До занятт я
5. Диригуванн я оркестровихмініат юр врозмірі4/4.	індиві д уальн е	19, 21, 22, 28, 29, 35, 48, 50, 52, 56, 67, 72	Практичні навик и диригування		До занятт я

Ознайомлення т адиригуванняінст рументальнихтво рів.			творівзурахуванн ямвідповіднихпоз иційрукдиригента . денна ф.5 год.заочнаф. 1год.		
6. Тактуван нядовгихритмічн ихтривалостей тадовгих пауз.	індиві дуаль не	5, 12, 21, 23, 35, 40, 46	Відображеннявж естах правої і лівоїрук довги х ритмічнихтривал остей тадов гих пауз. Поняттязатримки живог омузичного руху.деннаф.2год. заочнаф.0,5год.		Доз аняття
7. Складні розміри.Дробле нняна«3»в6, 9, 12- дольнихсхемах	індиві дуаль не	5, 20, 21, 22, 33, 35, 40, 42, 46, 48, 56	Розкрити зміст поняттяскладніро зміри.Взаємозале жністьвиборусхе митаїдроблення а «3»длядиригуван няскладних розмірів.деннаф.6 год. заочнаф.0,5год.		Доз аняття
8. Значенн я оркестрового класу у формуван ні диригента. Види і типи оркестрів.	індиві д уальн е	1, 6, 8, 9, 16, 19, 30, 31, 37, 47, 52, 57, 60, 61, 65, 71	Окреслити основн і етапи розвитк у оркестрового мистецтва, у тому числі українськог о. Виокремити особливості його функціонуваннята значення у		До занятт я

			навчальному процесі. деннаф.2год. заочнаф.1 год.		
9.Диригування інструментально творудляоркестру (розмір 2/4,3/4,4/4);	індиві д уальн е	1, 9, 14, 28, 29, 36, 50, 52, 58, 66, 67	Удосконалення набутихнавичокта уміньупродовж двох семестрів другого року навчання під час виконанн я програмовихтворі в. деннаф.6год. заочнаф.1год.		До занятт я

Обсягкурсу	90год., 3кредитівЕКТС денна ф., 99заочнаф.
Видзаняття	Загальнакількістьгодин
індивідуальнізаняттяVсеместр	денна ф.15год,заочнаф. 3год.
індивідуальнізаняття VIсеместр	денна ф16год, заочнаф.3год.
самостійнаробота	денна ф.40год., заочнаф. 46+47год.

Тематикакур су					
Тема, план	Форм азанят тя	Література	Завдання,год.	Ваг аоц ін ки	Термін викона н ня

1. Повторення та удосконалення елементів диригентської техніки, практичних навичок через поглиблення конкретизації функції правої лівої руки.	індивідуальне	21, 22, 34, 35, 40, 42, 46	Розподіл функцій правої лівої руки. Самостійність рухів і виконання художніх завдань. денна ф. 2 год. заочна ф. 0, 5 год.		Дозаняття
2. Фермата. Види фермат.	індивідуальне	3, 20, 21, 22, 34, 35, 40, 42, 46, 48, 58	Різновиди фермат, прийоми їх тактування. Темп твору та його вплив на тривалість фермат. денна ф. 1 год. заочна ф. 0, 5 год.		Дозаняття
3. Показ зняття в кінці музичного твору. Вступ та зняття звучання всередині музичного твору.	індивідуальне	21, 22, 34, 35, 40, 42, 46, 48, 55	Форми диригентських жестів при підготовці показу вступу чи зняття всередині та в кінці музичного твору. денна ф. 1 год. заочна ф. 0, 5 год.		Дозаняття
4. Акомпанемент. Робота диригента з солістом.	індивідуальне	7, 19, 26, 30, 47, 52, 54, 69	Співвідношення об'єктивних і суб'єктивних темпів у ритмі суб'єктивними		Дозаняття

			відчуттями самог осоліста. Узгодже ння питань інтерпретації. Вра хування правильн их пропорцій звуч ності оркестру і соліста. денна ф. 2 г од. заочна ф. 0,5 год.		
5. Диригування 2-3 творів: інструментальний твір для оркестру; оркестровий акомпонемент для соліста.	індиві дуальн е	22, 32, 39, 40, 47	Удосконалення знань, художньо - виконавських умінь та навичок у диригуванні програмових творі в. денна ф. 8 год. заочна ф. 0,5 год.		До занятт я
6. Тактуван ня синкоп.	індиві дуальн е	22, 34, 35, 40, 46, 49, 58	Відпрацювати варі анти показ у синкоп у диригуванні. денна ф. 1 год. заочна ф. 0, 5 год.		Доз аняття
7. Робота над партитурою.	індиві дуальн е	20, 21, 22, 35, 40, 42, 46, 48, 52, 56	Ознайомлення з партитурою за фортепіано. Самостійне вивчен ня диригентом партитури. Розбір		До занятт я

			оркестрових партій. Поєднання мелодії з гармонією. денна ф.2 год. заочна ф.0,5 год.		
8. Практичне втілення вивченого матеріалу через диригування оркестром в режимі репетиційної роботи	індивідуальне	6, 7, 16, 19, 30, 44, 51, 52, 70	Описати організацію репетиції, підготовку та її проведення, значення репетиційної роботи; основні методичні прийоми роботи диригента з колективом. денна ф.4 год. заочна ф.0,5 год.		До занять
9. Тактування перемінних розмірів.	індивідуальне	3, 22, 34, 35, 40, 46, 53, 58	Засвоїти основні правила придиригуванні перемінних розмірів, підкреслення першої долі і чіткий показ відповідної схеми диригування. денна ф.2 год. заочна ф.1 год.		Дозаняття

10.Відпрацювання екзаменаційної програми(інструментальний твір та аккомпанемент солісту для оркестру) в класі під фортепіано та на репетиціях оркестру.	індивідуальне	3, 7, 12, 16, 19, 23, 30, 38, 39, 44, 52	Практичні навички удосконалення емоційної виразності жесту, мислення диригента, формування культури спілкування диригента зучасниками колективу. денна ф.8 год.заочнаф.1год.		Дозаняття
---	---------------	--	--	--	-----------

Обсяг курсу		150 год. 5 кредитів ЕКТС	денна ф., 235 заочна ф.
Вид заняття		Загальна кількість годин	
індивідуальні заняття VII семестр		денна ф. 15 год, заочна ф. 5 год.	
індивідуальні заняття VIII семестр		денна ф. 15 год, заочна ф. 4 год.	
самостійна робота		денна ф. 71 год., заочна ф. 114+112 год.	

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінок	Термін виконання
1. Тактування особливих видів ритмічного поділу.	індивідуальне	21, 22, 26, 27, 34, 35, 40, 42, 46, 58	Удосконалення навиків та удосконалення основних метричних одиниць повільних темпів. денна ф. 2 год. заочна ф. 1 год.		Дозаняття
2. Змінити темпів.	індиві	22, 34, 35, 40,	Охарактеризувати		До

	д уальн е	42, 46, 48, 49, 58	темп як засіб виразності. Прийоми переходу до повільних і швидких темпів. денна ф. 2 год. заочна ф. 1 год.		заняття
3. Загальні правила пристосування основних схем і їх варіантів до різних розмірів.	індиві д уальн е	21, 22, 34, 35, 40, 42, 46, 48	Відпрацювання основних метричних схем тактування і їх пристосування до різних розмірів. денна ф. 2 год. заочна ф. 1 год.		До заняття
4. Тактування творів без визначеного розміру	індиві д уальн е	15, 34, 35, 51, 53, 72	Опрацювання ритмічної структури твору, віднайдення «опорних» точок у логічних структурних його фрагментах і відповідно виокремлення сильних долей. Роль фразування у тактуванні творів без визначеного розміру. денна ф. 2 год. заочна ф. 1 год.		До заняття
5. Диригування 2-3 творів: інструментальний твір для оркестру та оркестровий акомпонемент для Соліста.	індиві д уальн е	19, 22, 34, 35, 40, 46, 58	Охарактеризувати структуру семи- , дев'яти і дванадцятидольної схем. Принцип вибору диригентської схем		До заняття

			и в семи-, дев'яти і дванадцятидольно му розмірах. деннаф. 7год. заочнаф. 1год.		
6. Одночасн е	індиві д	21, 23, 34, 35, 40,	Тактуванняуправі й		До
тактування різних розмірів.	уальне	46, 48, 58	руціоднієїсхеми,у лівій– іншоїсхеми,коли потрібно диригуватиодноч асно різнірозм іри в окремихг олосахводномуіто мужтакті. денна ф.3 год.заочнаф. 1год.		заняття
7. Робота надпартиту рою	індиві дуаль не	20,21, 22, 35, 40, 42, 46, 48, 52, 56	Самостійне вивченнядиригент омпартитури, основніетапицієї роботи. Розбір оркестрових партійпоєднання мелодії згармонією. денна ф.4 год.заочнаф. 1год.		Доз аняття

8. Практичне вивчення матеріалу (інс- трументальний твір та компанемент солістичес- кого диригу- вання оркес- трової репе- тиційної ро- боти.	індиві- дуаль- не	6, 7, 16, 19, 30, 44, 51, 52, 70	Охарактеризувати основні принципи органі- зації репетицій, підго- товки та її проведення, знач- ення репетиційної роботи; основні методичні прийо- ми в роботі диригента з колективом. денна ф.8 год. заочна ф. 2 год.		Доз- в'язання
---	-------------------------	-------------------------------------	---	--	------------------

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу:	50 балів студент отримує за відвідування занять, виконання навчальних завдань, а других 50 – за виконання програмових творів на заліку, відп- овіді на контрольні питання (колоквіум)
Умови допуску до підсумкового контролю.	Виконання всіх практичних завдань, зокрема- тих, що стосуються самостійної роботи (диригу- вання творів, гра партитури, окремих партій)
7. Політика курсу. Звертається особлива увага на відвідування студентами занять (за здобувач освіти отримує перших 50 балів), підготовку запропонованих завдань самостійної роботи, творчий підхід до вирішення проблемних ситуацій, що виникають під час індивідуальних занять, уміння застосовувати теоретичні знання при акресленні (мо- делюванні) шляхів розв'язання таких ситуацій.	

Рекомендована література

1. Штрумпф К. Происхождение музыки.-Л.,1926.
2. Агафонников А. Симфоническая партитура/А.Агафонников.-Л.,1981.
3. Анисимов А. Дирижер-хормейстер/А.Анисимов.-Л.,1976.
4. Асафьев Б.В. Музыкальная форма как процесс/Б.В. Асафьев.-Л.,1971.
5. Багриновский М. Дирижерская техника рук/М.Багриновский.-М.,1947.
6. Барсова И.А. Книга об оркестре/И.А.Барсова.-М.,1969,1978,1981.
7. Берлиоз Г. Дирижер оркестра/Г.Берлиоз//Большой трактат о современной инструментовке и оркестровке.- М., 1972.
8. Благодатов Г.И. История симфонического оркестра/Г.И.Благодатов.-Л.,1969.
9. Бурбан М. Українські хори і диригенти/М.Бурбан.-Дрогобич:Посвіт,2006.- 640с.
10. Вагнер Р. О дирижировании /Р.Вагнер. -СПб.,1900.
11. Вальтер Б. О музыке и музицировании /Б.Вальтер.-М.:Госмузиздат,1962.
12. Вейнгартнер Ф. Исполнение классических симфоний: Советы дирижерам/Ф. Вейнгартнер. - М., 1965. - Т.1. Бетховен.
13. Вольф О. Хрестоматия по чтению партитур /О.Вольф.-М.,1958.
14. Вуд Генри. О дирижировании/Генри Вуд.-М.:Музгиз,1958.
15. Гинзбург Лео. Избранное. Дирижеры и оркестры. Вопросы теории и практики дирижирования /Лео Гинзбург.- М.,1982.
16. Григорьев Л.Г., Платек Я.М. Современные дирижеры (справочник)/Л.Г.Григорьев, Я.М. Платек.- М., 1969.
17. Густав Малер. Письма. Воспоминания.-М.,1968.
18. Гуцал В. Грає оркестр українських народних інструментів: метод. поради керівникам самодіяльних колективів / В.Гуцал. - К.:Мистецтво, 1978.-164 с.
19. Дирижерское исполнительство. Практика, теория, эстетика / Ред.-сост. Л.Гинзбург. - М., 1975.
20. Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура: історичні витoki і функціонування.-І.-Ф.,2006.
21. Доронюк В.Д. Курс техніки диригування / В.Д.Доронюк. - Івано-Франківськ: Івано-Франківська обласна друкарня, 2004. - 292 с.
22. Завадинский Д. Выбор схем тактирования/Д.Завадинский.- К.:Музична Україна,1980.
23. Завадинский Д. Курс чтения симфонических партитур / Д. Завадинский. - К.: Музична Україна,1983.
24. Иванов-Радкевич А. О воспитании дирижера/А.Иванов-Радкевич.- М.:Музыка,1973. - 80 с.
25. Иванов-Радкевич А. Пособие для начинающих дирижеров/А.Иванов-Радкевич.-М.,1977.
26. Иванов-Радкевич А. Хрестоматия для начинающего дирижера/А.Иванов-Радкевич.-М.:Музыка, 1961. - Вип. 1.
27. Иванов-Радкевич А. Хрестоматия для начинающего дирижера/А.Иванов-Радкевич.-М.:Музыка, 1964. - Вип. 2.
28. Искусство Артуро Тосканини. Воспоминания, биографические материалы/Сост. Тарасов Л.М.- Л., 1974.
29. Історія диригування (оркестрове виконавство): методичні матеріали з курсу/уклад. Ю.І.Лошков.- Х.:ХДАК, 2002. - 34 с.
30. Казачков С. Дирижерский аппарат его постановка/С.Казачков.-

М.:Музыка,1967.

31. КанЭ.Элементыдирижирования /Э.Кан.–Л.,1980.

32. КанерштейнМ.Вопросыдирижирования /М.Канерштейн. –
М.:Музыка,1965,1972.

33. Колесса М.Ф. Основы техники дирижирования/ М.Ф. Колесса. –
К.:МузичнаУкраїна, 1981.– 208 с.

34. Коломієць А., Пашенко В., Тіхова Є. Курс читання хорових паритур. – К.: Музична Україна, 1977.
35. Кондрашин К. Одирижерском искусстве / К. Кондрашин. – Л. – М.: Советский композитор, 1970.
36. Кофман Р. Виховання диригента: психологічні особливості / Р. Кофман. – К.: Музична Україна, 1986. – 40 с.
37. Лащенко А. Хоровая культура: аспекты изучения и развития / А. Лащенко. – К., 1989.
38. Малько Н. Основы техники дирижирования / Н. Малько. – М. - Л.: Музыка, 1965.
39. Мальтер Л. И. Таблицы по инструментам и ведению. Инструменты симфонического, духового, эстрадного и русского народного оркестров, электроинструменты, певческого голоса / Л. И. Мальтер. – М.: Музыка, 1964, 1966, 1972.
40. Маталаев Л. Н. Основы дирижерской техники / Л. Н. Маталаев. – М.: Сов. композитор, 1986. – 208 с.
41. Медушевский В. В. О закономерностях средств художественного воздействия музыки / В. В. Медушевский. – М., 1976.
42. Мильштейн Я. Исполнительские и педагогические принципы К. Н. Игумнова / Я. Мильштейн // Мастер советской пианистической школы. – М., 1961.
43. Мохов Н. Исполнительский анализ партитуры для оркестра русских народных инструментов / Н. Мохов. – М.: Музыка, 1968.
44. Мусин И. Техника дирижирования / И. Мусин. – Л., 1967.
45. Мюнш Ш. Я – дирижер / Ш. Мюнш. – М.: Госмузиздат, 1960.
46. Ольхов К. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров / К. Ольхов. – Л.: Просвещение, 1979.
47. Ольхов К. Теоретические основы дирижерской техники / К. Ольхов. – Л., 1984.
48. Онуфрієнко А., Дяк І., Сливинський Ю. Читання партитур для оркестру народних інструментів: навчальний посібник / А. В. Онуфрієнко. – К.: Музична Україна, 1980. – 167 с.
49. Пазовский А. М. Записки дирижера / А. М. Пазовский. – 2-е изд. – М., 1968.
50. Пасічняк Л. М. Робота диригента над музичним твором: Методичні рекомендації до дисципліни «Оркестрове диригування» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації на пряму підготовки «Музичне мистецтво». – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2012. – 72 с.
51. Пігров К. Керування хором / К. Пігров. – К.: Мистецтво, 1965.
52. Поздняков А. Дирижер – аккомпаниатор / А. Поздняков. – Л.: Музыка, 1975.
53. Поляков О. Язык дирижирования / О. Поляков. – К.: Музична Україна, 1987. – 95 с.
54. Птица К. Б. Очерки по технике дирижирования хором / К. Б. Птица. – М. - Л.: Музгиз, 1948.
55. Раабен Л. Н. Дирижеры / Л. Н. Раабен // Ленинградский государственный орден а Ленина академический театр оперы и балета имени С. М. Кирова. 1917 – 1967. – Л., 1967.
56. Разумний І. Практичний посібник з диригування / І. Разумний. – К.: Держ. в-твообразотворчого м-тва і муз. л-ри УРСР, 1959. – 202 с.
57. Ратнер С. Элементарные основы дирижерской техники / С. Ратнер. – М.: Музыка, 1961.
58. Римский-Корсаков Н. А. Эпидемия дирижерства / Н. А. Римский-Корсаков

- //Полн.собр.соч. Литературные произведения и переписка.— Т.2.— М.,1963.
59. Рогаль-Левицкий Дм. Современный оркестр / Дм. Рогаль-Левицкий. — М., 1953. — Т.1,2; М., 1956. — Т.3,4.
60. Рождественский Г. Дирижерская аппликатура / Г. Рождественский. — Л., 1974.
61. Серганюк Ю., Серганюк Л., Їжак В. Методика аналізу хорових творів / Ю. Серганюк, Л. Серганюк, В. Їжак. — Івано-Франківськ: Прикарпатський університет, 1992. — 112 с.
62. Сивизьянов А. Проблема мышечной свободы дирижера хора / А. Сивизьянов. — М.: Музыка, 1983. — 55 с.
63. Сідлецька Т.І. Культурно-історична еволюція українського оркестру народних інструментів: монографія / Т.І. Сідлецька. — Вінниця: ВНТУ, 2009. — 184 с.
66. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України: навчальний посібник / Т.І. Сідлецька. — Вінниця: ВНТУ, 2011. — Ч.1. — 122 с.
67. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України: навчальний посібник / Т.І. Сідлецька. — Вінниця: ВНТУ, 2011. — Ч.2. — 72 с.
68. Соколов Ф. Андреев В. В. и его оркестр / Ф. Соколов. — М.: Музыка, 1962.
69. Фуртвенглер Вильгельм. О дирижерском ремесле / В. Фуртвенглер // Исполнительское искусство зарубежных стран. — Вып. 2. — М., 1966.
70. Хайкин Б. Э. Беседы о дирижерском ремесле / Б. Э. Хайкин. — М., 1984.
71. Хайкин Б. Э. Дирижер о дирижерах / Б. Э. Хайкин // Наш Большой театр. — М., 1977. — С. 42-5

Викладач _____ /Єднак С.Б./